

Lausuntopyyntö päätösluonnoksesta Kuntien peruspaikkatietojen (ilmakuvaukset, katunäkymäkuvaukset ja laserkeilaukset) keruun yhteydessä muodostuvien tietoaineistojen pysyvä säilytys

Johdanto

Kansallisarkisto pyytää lausuntoa päätösluonnoksesta Kuntien peruspaikkatietojen keruun (ilmakuvaukset, katunäkymäkuvaukset ja laserkeilaukset) yhteydessä muodostuvien tietoaineistojen pysyvä säilytys.

Lausunnon antajilta pyydetään näkemyksiä päätösasiakirjojen sisällöstä ja sovellettavuudesta.

Lausuntopyyntö koostuu Kansallisarkiston päätösluonnoksesta, päätösluonnoksen liitteestä 1 sekä Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien seulontaesityksen asiakirjoista.

Tausta

Kansallisarkiston tavoitteena on antaa uusi päätös, jolla kumotaan voimassa oleva seulontapäätös 24.11.2008 (AL/11665/07.01.01.03.01/2008) *Pysyvästi säilytettävät kunnalliset maankäytön, kaavoituksen ja maapolitiikan, kiinteistönmuodostuksen, mittaus- ja karttapalvelujen sekä asiamiespalvelujen ja rakennusvalvonnan asiakirjat* paikkatietojen keruun yhteydessä muodostuvien tietoaineistojen osalta.

Nykyinen päätös on vanhentunut. Tekninen kehitys on johtanut uusien ilma- ja kaupunkikuvausten yhteydessä syntyvien tietoaineistojen muodostumiseen ja tietoaineistojen määrän valtavaan kasvuun. Kansallisarkisto on käynnistänyt arvonmääritysprosessin Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien yhteistyössä laatiman esityksen perusteella.

Espoon, Helsingin ja Vantaan kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen Kansallisarkisto on päättänyt antaa päätöksen oma-aloitteisesti kaikille kunnille. Kansallisarkisto antaa päätöksen arkistointilain voimaantulon jälkeen lain § 10 mukaisena yleisenä arkistointipäätöksenä.

Kansallisarkisto perustaa päätösvalmistelun Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien tekemään tehtävien, toimintaprosessien ja tietoaineistojen kartoitus- ja määrittelytyöhön. Kaupungit ovat pyrkineet huomioimaan arvonmäärityksessä sen, miten peruspaikkatietojen

tietoaaineistoja tuotetaan kunnissa ja kuntayhtymissä. Kaupunkien seulontaesitys koskee vain kuntien peruspaikkatietojen keruun yhteydessä tuotettuja tietoaaineistoja.

Tavoitteet

Päätöksen tavoitteet:

1. Tavoitteena on antaa päätös kaikkia kuntia koskevana. Annettavassa päätöksessä määrättäisiin kuntien peruspaikkatietojen keruun yhteydessä muodostuvien tietoaaineistojen niin kattavasti kuin Espoo, Helsinki ja Vantaa ovat tietoaaineistot esittäneet. Toteutuessaan tavoite säästää kuntien tiedonhallinnan resursseja, koska niiden ei tarvitse tehdä yksittäisiä esityksiä Kansallisarkistolle.
2. Tavoitteena on päivittää kuntien paikkatietojen keruun tietoaaineistojen arvonmääritys ja arkistointi vastaamaan voimassa olevan arvonmääritys- ja seulontapolitiikan menetelmiä ja kriteereitä, jotka soveltuvat digitaaliseen toimintaympäristöön ja sähköiseen arkistointiin. Kansallisarkisto pyytää kunnilta näkemykset päätösluonnoksen arvonmääritysratkaisujen toimivuudesta.
3. Tavoitteena on edistää kuntien tiedonhallintamallien yhteentoimivuutta. Kansallisarkisto pyytää kunnilta näkemyksiä Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien tehtävä-, toiminta-, tietoaaineisto- ja tietoryhmämäärityksien soveltuvuudesta niiden omien tiedonhallintamallien määrityksiksi. Kansallisarkisto arvioi annetun palautteen perusteella päätöksen mahdolliset muutostarpeet. Kansallisarkisto suosittelee, että kunnat pyrkisivät yhdenmukaistamaan päätöksen kohteena olevien tehtävien, toimintaprosessien, tietoaaineistojen ja tietoryhmien määritykset tiedonhallintamalleihinsa Espoon, Helsingin ja Vantaan määritysten mukaisiksi. Toteutuessaan tavoite edistää osaltaan tiedonhallintalain yhteentoimivuuden periaatteen toteutumista ja lisää osaltaan kuntien tietoaaineistojen laatua.
4. Tavoitteena on antaa päätös syksyllä 2026, jos kuntien lausuntopalautteessa ei nouse esille seikkoja, jotka estävät päätöksen antamisen kaikkia kuntia koskevana.

Kuntien tietoaaineistojen arvonmääritys arkistointilain voimaan tulon jälkeen

Arkistointilaki tulee voimaan kesällä 2026. Kansallisarkistolla on jatkossa arkistointilain § 10 nojalla toimivalta antaa toimialakohtaisia yleisiä arkistointipäätöksiä. Kansallisarkiston tavoitteena on jatkossa päättää kuntien arkistoitavista tietoaaineistoista yleisillä arkistointipäätöksillä. Kansallisarkisto pystyy käytännössä antamaan yleisiä arkistointipäätöksiä vain, jos toimivaltainen ministeriö tai viranomaisia edustava taho toimittaa päätöksenteossa tarvittavat tiedot Kansallisarkistolle tai toisin sanoen laittaa asian vireille arkistointiesityksellä, joka perustuu toimialan yhteentoimiviin tehtävien, toimintaprosessien ja tietoaaineistojen määrityksiin.

Tietoaaineistojen arvonmäärittäminen vaati systemaattista, ajallisesti kerrostuvaa harkintaa. Arvonmääritys perustuu tiedonhallinnan johdonmukaisen suunnitteluun, kuvaamiseen ja toteuttamiseen. Ilman niitä arvonmääritystä on mahdotonta toteuttaa luotettavasti. Erityisesti monitoimijaprosesseissa tietoaaineistojen arvonmääritys edellyttää julkishallinnon toimijoilta yhteistyötä tiedonhallinnan suunnittelussa, kuvaamisessa ja toimeenpanossa. Samaa monitoimijaprosessia hoitavien viranomaisten on kuvattava siihen liittyvät tietoaaineistot yhdenmukaisesti tiedonhallinnan kuvauksiinsa ja ylläpitävät niitä yhtenäisesti jaetuilla toimintatavoilla.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoja ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai kirjeitse. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämisestä löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivuilta (Ohjeet > Käyttöohjeet). Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa Kansallisarkiston arvonmääritys- ja seulontapalvelu (viranomaisohjaus@kansallisarkisto.fi).

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 7.9.2026. Vastausaikaa on pidennetty kuntapäätöksenteon lautakuntakäsittelyihin liittyvien syiden vuoksi.

Liitteet:

[KA_päätösluonnos_kuntien paikkatietojen tietoaineistojen pysyvä säilytys_2026.pdf](#) -
Päätösluonnos Kuntien peruspaikkatietojen keruun (ilmakuvaukset, katunäkymäkuvaukset ja laserkeilaukset) yhteydessä muodostuvien tietoaineistojen pysyvä säilytys

[KA_päätösluonnos_kuntien paikkatietojen tietoaineistojen pysyvä säilytys_liite 1_2026.xlsx](#) -
Päätösluonnoksen liite 1: Kuntien peruspaikkatietojen keruun (ilmakuvaukset, katunäkymäkuvaukset ja laserkeilaukset) yhteydessä muodostuvien tietoaineistojen pysyvä säilytys

[Seulontaesityslomake.xlsx](#)

[Sanastoliite.pdf](#)

Jakelu:

Akaa
Alajärvi
Alavieska
Alavus
Asikkala
Askola
Aura
Enonkoski
Enontekiö
Espoo
Eura

Eurajoki
Evijärvi
Forssa
Haapajärvi
Haapavesi
Hailuoto
Halsua
Hamina
Hankasalmi
Hanko
Harjavalta
Hartola
Hattula
Hausjärvi
Heinola
Heinävesi
Helsinki
Hirvensalmi
Hollola
Honkajoki
Huittinen
Humppila
Hyrynsalmi
Hyvinkää
Hämeenkyrö
Hämeenlinna
Ii
Iisalmi
Iitti
Ikaalinen
Ilmajoki
Ilmomanteri
Imatra
Inari
Inkoo
Isojoki
Isokyrö
Janakkala
Joensuu
Jokioinen
Joroinen
Joutsa
Juuka
Juupajoki
Juva
Jyväskylä
Jämsä
Järvenpää
Kaarina
Kaavi
Kajaani

Kalajoki
Kangasala
Kangasniemi
Kankaanpää
Kannonkoski
Kannus
Karijoki
Karkkila
Karstula
Karvia
Kaskinen
Kauhajoki
Kauhava
Kauniainen
Kaustinen
Kemi
Kemijärvi
Keminmaa
Kemiönsaari
Kempele
Kerava
Keuruu
Kihniö
Kinnula
Kirkkonummi
Kitee
Kittilä
Kiuruvesi
Kivijärvi
Kokemäki
Kokkola
Kolari
Konnevesi
Kontiolahti
Korsnäs
Koski TL
Kotka
Kouvola
Kristiinankaupunki
Kruunupyy
Kuhmo
Kuhmoinen
Kuntaliitto
Kuopio
Kuortane
Kurikka
Kustavi
Kuusamo
Kyyjärvi
Kärkölä
Kärsämäki

Lahti
Laihia
Laitila
Lapinjärvi
Lapinlahti
Lappajärvi
Lappeenranta
Lapua
Laukaa
Lemi
Lempäälä
Leppävirta
Lestijärvi
Lieksa
Lieto
Liminka
Liperi
Lohja
Loimaa
Loppi
Loviisa
Luhanka
Lumijoki
Luoto
Luumäki
Maalahti
Marttila
Masku
Merijärvi
Merikarvia
Miehikkälä
Mikkeli
Muhos
Multia
Muonio
Mustasaari
Muurame
Mynämäki
Myrskylä
Mäntsälä
Mänttä-Vilppula
Mäntyharju
Naantali
Nakkila
Nivala
Nokia
Nousiainen
Nurmes
Nurmijärvi
Närpiö
Orimattila

Oripää
Orivesi
Oulainen
Oulu
Outokumpu
Padasjoki
Paimio
Paltamo
Parainen
Parikkala
Parkano
Pedersöre
Pelkosenniemi
Pello
Perho
Pertunmaa
Petäjävesi
Pieksämäki
Pielavesi
Pietarsaari
Pihtipudas
Pirkkala
Polvijärvi
Pomarkku
Pori
Pornainen
Porvoo
Posio
Pudasjärvi
Pukkila
Punkalaidun
Puolanka
Puumala
Pyhtää
Pyhäjoki
Pyhäjärvi
Pyhäntä
Pyhäranta
Pälkäne
Pöytyä
Raahe
Raasepori
Raisio
Rantasalmi
Ranua
Rauma
Rautalampi
Rautavaara
Rautjärvi
Reisjärvi
Riihimäki

Ristijärvi
Rovaniemi
Ruokolahti
Ruovesi
Rusko
Rääkkylä
Saarijärvi
Salla
Salo
Sastamala
Savitaipale
Savonlinna
Savukoski
Seinäjoki
Sievi
Siikainen
Siikajoki
Siikalatva
Siilinjärvi
Simo
Sipoo
Siuntio
Sodankylä
Soini
Somero
Sonkajärvi
Sotkamo
Sulkava
Suomussalmi
Suonenjoki
Sysmä
Säkylä
Taipalsaari
Taivalkoski
Taivassalo
Tammela
Tampere
Tervo
Tervola
Teuva
Tohmajärvi
Toholampi
Toivakka
Torinio
Turku
Tuusniemi
Tuusula
Tyrnävä
Ulvila
Urjala
Utajärvi

Utsjoki
Uurainen
Uusikaupunki
Uuskaarlepyy
Vaala
Vaasa
Valkeakoski
Vantaa
Varkaus
Vehmaa
Vesanto
Vesilahti
Veteli
Vieremä
Vihti
Viitasaari
Vimpeli
Virolahti
Virrat
Vöyri
Ylitornio
Ylivieska
Ylöjärvi
Ypäjä
Ähtäri
Äänekoski

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleiset huomiot ja mahdolliset kehittämissuhteet päätösasiakirjaluonnokseen Kuntien perustaikkatietojen keruun (ilmakuvaukset, katunäkymäkuvaukset ja laserkeilaukset) tietoaaineistojen pysyvä säilytys. Onko päätös selkeä ja ymmärrettävä? Onko sitä tarpeen täydentää joltain osin?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

2. Yleiset huomiot ja mahdolliset kehittämissuhteet päätösluonnoksen liitteeseen 1. Onko liite selkeä ja ymmärrettävä? Onko sitä tarpeen täydentää joltain osin? Onko pysyvään säilytykseen määrätyillä tietoaaineistoilla arkistollista arvoa vai pitäisikö pysyvän säilytyksen rajoituksia mielestänne muuttaa?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

3. Soveltuvatko Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien tehtävä-, toiminta-, tietoaaineisto- ja tietoryhmämääritykset tiedonhallintamallinne vastaaviksi määrityksiksi? Onko organisaationne valmis yhdenmukaistamaan määritykset vastaamaan Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupungin määrityksiä?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Happonen Päivi
Kansallisarkisto

Karell Jani
Kansallisarkisto